

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

АНДРЕЙКО О. Методичний потенціал навчально-мовленнєвих ситуацій як ефективного засобу для формування компетентності в говорінні учнів старшої школи на уроках англійської мови	13
АТРОЩЕНКО Т.О. Професійна компетентність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у контексті вимог сьогодення	15
БАБЛЯ А., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Етапи професійного становлення майбутнього вчителя в контексті освітніх реформ	16
БАБЛЮК В.М., ГОРВАТ М.В. Нормативно-правове забезпечення волонтерської діяльності дітей та молоді в Україні	18
БЛИЧКО В.А., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Роль взаємодії школи і батьків у розвитку фізичного виховання молодших школярів	21
БОБЕЛА Ю. В., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування конструктивно-просективних умінь у майбутніх учителів початкових класів	23
БОНДАР Т. І. Культурна компетентність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у США й Україні	25
БОРБЕЛЬ Г., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Педагогіка партнерства як необхідна умова ефективності освітнього процесу закладів освіти	27
БОРЖАВИЧ Т. В., ПИНЗЕНИК О. М. Завдання процесу формування здоров'язбережувальної компетентності дітей дошкільного віку	29
БОРИСОВА О.О. Андрагогічний підхід до організації навчання у закладах вищої освіти	31
БРИЖАК Н. Ю. Позаурочна виховна робота: теоретичний аспект	33
БУЧМЕЙ І.М., КОБАЛЬ В.І. Місце внутрішньої системи забезпечення якості освіти в освітній системі закладу загальної середньої освіти	35
БУЧМЕЙ М.І., КОБАЛЬ В.І. Формування позитивного іміджу закладу освіти	37
ВАН ІНАНЬ. Актуальність формування стилю педагогічного спілкування у фаховій підготовці майбутніх учителів музики	38
ВАРВАРИНЕЦЬ Е. І., МОЧАН Т. М. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до взаємодії з батьками.....	40
ВАСИЛЬЦІОН І.П., КУШНІР І.І. Управління навчально-виховним процесом у закладах освіти на засадах здоров'язберігаючих технологій	42
ВІДЬМЕНКО М.О. Розвиток освіти на користь сталого розвитку	44
ГАЛАБУРДА М.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Застосування форм і методів національно-патріотичного виховання здобувачів початкової освіти у закладі загальної середньої освіти	46
ГАНГУР Г.В.,ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Розвиток творчих здібностей учнів початкової школи як процес удосконалення якостей особистості	48
HERSTSOVSKA NATALIA, RUSYN OLEKSANDRA The use of interchangeable english synonyms in different pedagogical situations	50
ГИРБА К. В., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування професійної позиції педагога	51
ГОЛОМБ В.Ю., КОБАЛЬ В.І. Становлення та розвитку закладів системи професійно-технічної освіти в Закарпатті кінця XIX- початку XX століття: постановка проблеми	53
ГОМА І. В. Проблеми реалізації права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в Україні	54

безперервне або періодична і lifewide (навчання у всій повноті життя) або навчання, яке здійснюється у всьому діапазоні людського життя, у будь-яких її проявах; при цьому навчання в стилі lifewide передбачає високу частку неофіційного та неформального навчання протягом життя людини, яка може проходити у сім'ях, під час дозвілля, у громадському житті та щоденній роботі [3, с. 34].

Європейські країни заявляють, що забезпечення високої якості навчання протягом життя (Life-long learning), доступного для всіх – це головна мета сучасної освітньої політики. Така освіта безсумнівно сприятиме сталому економічному зростанню, соціальній єдності та особистісному та культурному розвитку.

Література

1. Данилишин Б. Соціальна безпека – підґрунтя сталого розвитку. *Вісник Національної академії наук України*. 2010. № 1. С. 20-28.
2. Ландик В. І. Концепція переходу України до сталого розвитку: проект. Київ : Інститут сталого розвитку. 2014. 64 с.
3. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б. Є. Патона. Київ : Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України". 2012. 72 с.

УДК [373.3.091.3:351.858:172.15]:373.3.011.3-052(043.2)

ГАЛАБУРДА М.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.
Мукачівський державний університет

ЗАСТОСУВАННЯ ФОРМ І МЕТОДІВ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Національно-патріотичне виховання дітей є одним із головних завдань освітньої установи. Нині у літературі присвяченої цьому питанню приділяється увага, лише окремим сторонам морально-патріотичного виховання дітей у конкретних видах діяльності і немає систематизації, яка відображала всю повноту даного питання. Можливо, це через те, що почуття патріотизму дуже різноманітне за змістом. Це і любов до рідних місць, і гордість за свій народ, і відчуття своєї нерозривності з навколишнім світом, і бажання зберегти та примножити багатство своєї країни [3].

У зв'язку з цим робота з національно-патріотичного виховання включає цілу низку завдань:

- 1) виховання у дитини любові і прихильності до своєї сім'ї, будинку, школи, вулиці, місту;
- 2) формування дбайливого ставлення до природи та всього живого;
- 3) виховання поваги до праці;
- 4) розвиток інтересу до російських традицій та промислів;
- 5) формування елементарних знань про права людини;
- 6) розширення уявлень про міста Росії;

- 7) знайомство дітей із символами держави (герб, прапор, гімн);
- 8) розвиток почуття відповідальності та гордості за досягнення країни;
- 9) формування толерантності, почуття поваги до інших народів, їх традицій.

Дані завдання вирішуються у всіх видах дитячої діяльності: на заняттях, в іграх, у праці, у побуті – оскільки виховують у дитині як патріотичні почуття, а й формують його стосунки з дорослими і однолітками.

Одним із найефективніших методів виховання патріотизму є інтерактивне навчання. Інтерактивне навчання – це навчання з добре організованим зворотним зв'язком суб'єктів та об'єктів навчання, з двостороннім обміном інформації між ними: учень – учень; учень – група учнів; учень – клас; група учнів – клас; учень – комп'ютер. Інтерактивні методи навчання включають: інтерактивну екскурсію, мозковий штурм, презентацію, дискусію, гру, кейс-метод, акваріум, міні-дослідження.

Інтерактивна екскурсія – особлива форма навчальної роботи, в якій здійснюється спільна діяльність викладача-екскурсовода та керованих ним учнів-екскурсантів у процесі вивчення явищ дійсності, що спостерігаються у природних умовах або у спеціально створених сховищах колекцій. Екскурсія як метод навчання дозволяє досягти певної дидактичної мети, засвоїти поняття, теорію, формувати вміння та навички. Інтерактивні екскурсії дозволяють залучити учасників до активної взаємодії з екскурсоводом та підштовхнути їх до «самостійного» дослідження об'єкта або об'єктів екскурсії, експонатів музею. Це суттєво посилює гостроту сприйняття матеріалу та робить екскурсію цікавішою та більш запам'ятовується. Мозковий штурм – оперативний метод вирішення проблеми на основі стимулювання творчої активності, при якому учасникам обговорення пропонують висловлювати якомога більшу кількість варіантів вирішення, у тому числі найфантастичніших. Потім із загальної кількості висловлених ідей відбирають найбільш вдалі, які можна використовувати практично [4].

Презентація – технологія мультимедіа, яка включає сукупність комп'ютерних технологій, що одночасно використовують кілька інформаційних засобів: графіку, текст, відео, фотографію, анімацію, звукові ефекти, високоякісний звуковий супровід.

Дискусія – виявлення існуючого різноманіття точок зору учасників питання чи проблему і за необхідності всебічний аналіз кожної їх.

Гра – дозволяє дітям розкриватися як особистість, виявляючи всі свої вміння, вносячи в гру нові креативні рішення. У грі дитина перестає соромитися і боятися діяти, бажання перемогти стає основною метою [1].

Кейс-метод – техніка навчання, що використовує опис реальних ситуацій. Учні повинні проаналізувати ситуацію, розібратися в суті проблем, запропонувати можливі рішення та вибрати найкраще з них. Акваріум – це рольова гра, у якій беруть участь 2-3 людини, інші виступають у ролі спостерігачів, що дозволяє одним «проживати» ситуацію, іншим аналізувати ситуацію із боку і «співпереживати» її.

Міні-дослідження – пошук відомостей з будь-якої проблеми, узагальнення вивченого матеріалу та формування певних висновків. Також у процес патріотичного виховання можна включати батьків, використовуючи метод творчих проєктів.

Національно-патріотичне виховання – складний педагогічний процес. У його основі лежить розвиток моральних почуттів. Почуття Батьківщини... Воно починається у дитини зі ставлення до сім'ї, до найближчих людей – до матері, батька, бабусі, дідуся. Це коріння, що пов'язує його з рідним будинком і найближчим оточенням. Почуття Батьківщини починається із захоплення тим, що бачить перед собою малюк, чому він дивується і що викликає відгук у його душі... І хоча багато вражень ще не усвідомлені їм глибоко, але, пропущені через дитяче сприйняття, вони грають величезну роль у становленні особистості патріота.

Література

1. Добровольська Л.Н., Чорновіл В.О. Національно-патріотичне виховання молодших школярів – пріоритетний напрям діяльності педагогів : Навчально-методичний посібник. Черкаси: Видавництво комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради». 2016. 140 с.
2. Макаренко А.С. Избр. пед. соч.: В 3 т. Т.3. К. 1984. С. 9-25.
3. Огієнко І. Українська культура: Коротка історія культурного життя українського народу: Курс, читаний в Українським народнім університет. К. : Вид-во книгарні Є. Череповського. 1918. 272 с..
4. Фінін Г. І. Сучасні педагогічні технології та патріотичне виховання. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Філософія.* 2012. Вип. 38. С. 203-216.

УДК [373.3.015.31:159.954-052]:159.923(043.2)

ГАНГУР Г. В., ТОВКАНЕЦЬ Г. В.
Мукачівський державний університет

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ПРОЦЕС УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ

Важливою умовою формування особистості дитини є розвиток творчих здібностей. Творчі здібності – це здатність дитини створити нові креативні ідеї, відкривати для себе дивовижний не пізнаний світ. Вчитель початкових класів повинен підібрати ключик і відкрити ті двері, що приведуть учня до успіху, до найвищої вершини. Так, В. Сухомлинський схарактеризував школу, як творчу лабораторію, де творчі здібності учнів розвиваються через фантазування, малювання, читання, гру, природу, міркування [4].

Співтворчість учителя й учнів – не просто спільна діяльність педагога і вихованців, а й уміле керівництво вчителя. На думку С. Сисоєвої, створення сприятливих умов – це «забезпечення реалізації учнями своїх творчих можливостей у навчально-виховному процесі: на уроках і в позаурочній діяльності; Сприяння самовизначенню кожного учня в усіх його сферах внутрішньо шкільного життя через індивідуальний вибір; детальне вивчення

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>